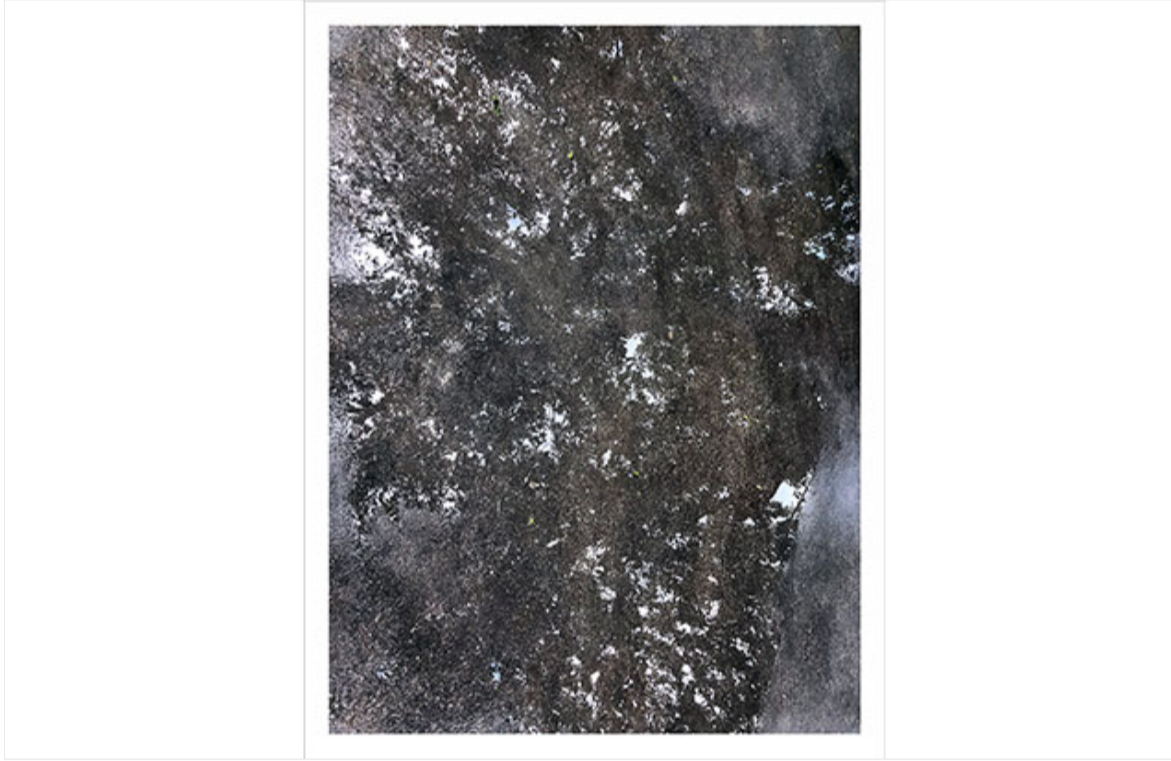

Milliyet Sanat »Yazarlar » Elif Tanrıyar | Hayali ama bir o kadar da dünyevi...

Hayali ama bir o kadar da dünyevi...

Elif Tanrıyar
etanriyar@gmail.com

01 Kasım 2019 - 12:11 | "Dark Matter", "Kara Madde", series, Untilted_Nr.6595, 2019, 151x116cm, C-print.

Beğen 8

Tweet

Share

4

Ani Çelik Arevyan'ın "Kara Madde" sergisi, Kiraathane Edebiyat Evi'nde 2-30 Kasım arasında izlenebilir. Ağaçların su birikintilerindeki yansımalarından evrenin sırrına dek uzanan katman katman işlerle karşı karşıya kalmaya hazırlanın...

Geçtiğimiz yıl fotoğraf sanatçımız Ani Çelik Arevyan'ın "Olduğu Gibi" adlı sergisini izledikten sonra bana yaşadığı hislere dair şöyle bir yazı kaleme almıştım.

"Anlam ve gizem birbirinden ayrılamaz; her ikisi de zamanın geçişi olmaksızın var olamaz," der John Berger. Karşımdaki fotoğraflara bakarken aklımdan tam da bu geçiyor işte. Zamanın içinde kısa bir an duruyor ve ruhumun zamansızlığa doğru uzandığını hissediyorum. 'Zamanın izlerini takip eden' ancak zamansız, her biri tek başına özgün bir anlamda derinleşen, ancak bir araya geldiklerinde bir film şeridi gibi ilerleyen bir seri fotoğraf akıyor gözlerimin önünde. Hem çok tanıdık hem gizemli... İkili bir düzenlemeyle oluşan bu fotoğraflar kendi içlerinde ikili bir hikâye anlatırken yan yana geldiklerinde ise ucu açık bir film şeridine dönüşüyorlar.

Zamanın içinde kısa bir an duruyor ve ruhumun zamansızlığa doğru uzandığını hissediyorum, bu ikili hikayeleri izler/ dinlerken. Hiçbir yere ve hiçbir zamana ait olmadıkları duygusunu veren bu imajlarda çok tanıdık bir şeyler var. Zamansızlığın getirdiği tanrısal bir lisanla konuşuyorlar adeta. Sanki sonsuz ruhunuzun her daim bilip de sizin unuttuğunuz, dilinizin ucuna gelip de anımsayamadığınız hem gizemli hem çok tanıdık öz lisanıyla... Bu ikili imajları biraz daha izleyip/ dinlediğinizde ise yaşama ve var olmaya dair bir şiiirden bahsettiğini duyumsamaya başlıyorsunuz."

Ve şimdi zamanın çemberi bir kez daha tamamlanıyor. Tam bir yıl sonra Arevyan'ın yeni bir sergisine dair işlerinin önündeyim. Bu kez yeni serisinin adı "Kara Madde". "Olduğu Gibi" serisine oranla çok daha az işten oluşan, daha minimal bir seri bu. Beş adet 116X150 cm büyük boy iş ile 10 adet 25X30 cm küçük boy işten oluşuyor. Ve ilk bakışta o seriyle bir alakası yok. "Olduğu Gibi", yan yana geldiklerinde bir film şeridini andıran bir dizi işten oluşuyordu. "Kara Madde" ise birbirlerinden bağımsız işlerden meydana gelen bir seri. Ama yine de ruhumda benzer bir tanıdıklık hissi oluşturuyorlar.

Arevyan yeni serisine dair şunları söylüyor: "Doğadaki rastlantısal, anlık dokular takılır genellikle kamerama. "Kara Madde" serisindeki fotoğraflar da, dünyaya fotoğrafçı gözümle bakarken gördüğüm

karelerden oluştu. Gökyüzünün, ağaçların dalları ve yapraklarının zemine düşen yansımaları, küçük su birikintileri, toprak, gölgeler ve yansıyan güneşi sonsuz bir yerçekimiyle aynı yüzeyin üzerine göçmüş gibiydi. Ben tek bir jestle tüm görünür katmanların üst üste bindiği, iç içe geçtiği bu görüntüyü fotoğrafa aktardım yalnızca. Ancakbu görüntüler fotoğrafa dönüştükten sonra, onların görünür olandan daha fazlasını barındırdıklarını hissettim. Onlara yeniden baktığımda gerçekte olmayan, hayali ama bir o kadar da dünyevi bir bütüne ulaşmak istediğimi gördüm.”

İşte aradığım dilimin ucuna gelip de bir türlü söyleyemediğim tanım bu olmalı; hayali ama bir o kadar da dünyevi bir bütüne ulaşmak...

"Dark Matter", "Kara Madde", series, Untitled_Nr.6571, 2019, 151x116cm, C-print.

Peki, "Kara Madde" ismi nereden geliyor? "Yakın zamanda fizikçiler görebildiğimiz maddenin oluşturduğu çekimin büyük bir hızla hareket etmeye devam eden evreni bir arada tutmaya yetmeyeceğini keşfettiler," diyerek açıklamaya başlıyor Arevyan. "Evreni bir arada tutmaya yetecek kadar çekimi oluşturan ancak bizim göremediğimiz başka bir madde daha olmalıydı. Bu maddeye kara madde veya karanlık madde ismi verildi. Kara madde ışığı emmez, yansıtmaz veya yaymaz; yalnızca oluşturduğu çekimle tespit edilebilir. Benim fotoğraflarımda da, hayali bir yerçekiminin bir araya getirdiği bu dünyaya ait sayısız katman vardı. O yüzden bu seriye "Kara Madde" ismini verdim."

Sanat, her şeyden önce bize farkında bile olmadığımız duygu ve hislerimizi göstermek, duyumsatmak için vardır bana göre. Ama bunun için de kimi zaman varlığından bile haberdar olmadığımız zamanlara ve mekanlara sürükler bizi. Bazen de tıpkı Arevyan'ın yaptığı gibi hayali ama bir o kadar da dünyevi boyutlara...

Teknik olarak da öznel işler bunlar. "Kara Madde" serisi duygu olarak "Bu Dünyaya Ait İzler" serimdeki işlerime benzese de "Olduğu Gibi" serimi şekillendiren yaklaşımla son halini aldı," diyor Ani Çelik Arevyan bu konuda da ve ekliyor. "Yani fotoğraflar üzerinde sonradan hiçbir müdahalede bulunmadım, yalnızca bir film şeridinin içinden onları seçtim. Bu açıdan "Kara Madde" serisi fotoğrafa dair öznel bakışımın yeni bir durak noktası oldu."

"Kara Madde" serisini izleyin ve evreni olduğu kadar kendi ruhunuzu da o evrenle, yani çevrenizdeki her şeyle ve herkesle bir çekim içinde bulunduran kara maddeyle temasa geçip, onu hissedin. Bu fotoğraflara baktıktan sonra ise onun zaten baktığınız her yerde olduğunu keşfedip, şaşırabilirsiniz...

Ani Çelik Arevyan'ın "Kara Madde" sergisi, Kırathane Edebiyat Evi'nde 30 Kasım'a dek hafta içi ve Cumartesi günleri 11:00-20:00 saatleri arasında gezilebilir.

Etiketler: Elif Tanrıyar Edebiyat Evi ani çelik arevyan Kara Madde